

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Ηλεκτρονική τάξη κινεζικής -
συμπληρωματικό υλικό

Τρόποι επικοινωνίας

E-mail: kostapol95@yahoo.gr

Academia.edu: Constantinos G. Polymeros

Τηλ.: 6980525055

FB: Kostas Polymeros

Σημειώσεις για την κινεζική σύνταξη

Η παρουσίαση αυτή δεν αποτελεί υλικό εξεταζόμενο. Ωστόσο, σε μία γλώσσα η οποία διαθέτει αυστηρή σύνταξη, η ενασχόληση με την σύνταξη είναι αναπόφευκτη. Οι παρακάτω διαφάνειες προσπαθούν να παρουσιάσουν σύντομα και εύληπτα ορισμένα συντακτικά φαινόμενα της κινεζικής γλώσσας, τα οποία συχνά προβληματίζουν τους ελληνόφωνους σπουδαστές κινεζικής. Η παρουσίαση αυτή, ωστόσο, δεν πρέπει να θεωρηθεί πλήρης.

Γενικά για την σύνταξη των γλωσσών I

- Η ελληνική γλώσσα παρουσιάζει μεγάλη ελευθερία στον τομέα της σύνταξης. Έστω και αν προτιμούμε να βάζουμε τις λέξεις με μία συγκεκριμένη συντακτική σειρά, μπορούμε να βάλουμε σχεδόν οτιδήποτε σχεδόν οπουδήποτε και να έχουμε ορθό αποτέλεσμα, όπως:

Γενικά για την σύνταξη των γλωσσών II

- Ο Κάφκα έγραψε ένα ωραίο μυθιστόρημα.
 - Ο Κάφκα ένα ωραίο μυθιστόρημα έγραψε.
 - Ο Κάφκα έγραψε ένα μυθιστόρημα ωραίο.
 - κλπ.
-
- Φυσικά καμία φορά το αποτέλεσμα «ακούγεται περίεργα» και άλλες φορές το νόημα αλλάζει (π.χ. πέφτει έμφαση σε μία συγκεκριμένη φράση), αλλά η αρχή της συντακτικής ελευθερίας ισχύει.

Γενικά για την σύνταξη των γλωσσών III

- Υπάρχουν όμως και γλώσσες που δεν επιτρέπουν την σχεδόν απόλυτη συντακτική ελευθερία της ελληνικής. Για παράδειγμα, η γερμανική σύνταξη είναι λίγο λιγότερο ελεύθερη, καθώς απαιτεί να τίθεται το ρήμα στην πρώτη, δεύτερη ή τελευταία θέση (κατά τα άλλα, βέβαια, και αυτή χαρακτηρίζεται από μία κάποια ελευθερία).

Γενικά για την σύνταξη των γλωσσών IV

- Και υπάρχουνε και γλώσσες, των οποίων η σύνταξη είναι αυστηρή. Έτσι, στα κινεζικά ο κάθε συντακτικός όρος μπορεί να τεθεί μόνον σε συγκεκριμένη θέση της πρότασης. Έτσι, στα κινεζικά μπορούμε να πούμε:
- 请打开书！ (qǐng dǎ kāi shū) *Παρακαλώ ανοίξτε το βιβλίο!*
- Αλλά όχι *请，书打开 (qǐng shū dǎ kāi)

- Οι γλώσσες που ορίζουν συγκεκριμένες συντακτικές θέσεις για συγκεκριμένα συστατικά, με άλλα λόγια οι γλώσσες που παρουσιάζουν συγκεκριμένα και δεσμευτικά συντακτικά σχήματα, ονομάζονται *διαγραμματικές γλώσσες (configurational languages)*. Η κινεζική είναι γλώσσα διαγραμματική.

Τί σημαίνει η παρακάτω φράση;
问问题 (wèn wèn tí)

Σημαίνει:

«Ρωτάω ερωτήσεις»

Ωστόσο στα ελληνικά, διατυπώσεις
όπως *«ρωτάω ερωτήσεις»* ίσως
ηχούν ως περιττολογίες. Τότε
γιατί οι Κινέζοι υιοθετούν αυτήν
την διατύπωση; Να γιατί:

Σύστοιχα αντικείμενα Ι

- Στα ελληνικά, παραλείπεται αυτό που παραδοσιακά λέμε «σύστοιχο αντικείμενο», δηλαδή το αντικείμενο που νοηματικά είναι όμοιο με το ρήμα. Δηλαδή δεν χρειάζεται να πούμε *χορεύω χορό ή *κτίζω κτίριο, γιατί είναι προφανές τί εννοούμε: ένα ‘σκέτο’ χορεύω ή ένα ‘σκέτο’ «τρώω» αρκεί για να γίνουμε κατανοητοί.
- Στα κινεζικά, ωστόσο, ένα μεταβατικό ρήμα **πρέπει** κατά κανόνα να παίρνει αντικείμενο, όσο ευνόητο και αν είναι το αντικείμενο αυτό.

Σύστοιχα αντικείμενα II

- Επομένως, στα κινεζικά πρέπει να λέμε φράσεις όπως: *χορεύω χορό, τρώω φαγητό* κλπ. για να μην μένει κενή η θέση του αντικειμένου.
- Δηλαδή δεν μπορούμε να πούμε «σκέτο» *问 (wèn) για να πούμε «ρωτάω», αλλά αντίθετα πρέπει να πούμε «ρωτάω ερώτηση», δηλ. 问问题 (wèn wèn tí).

Σύστοιχα αντικείμενα ΙΙΙ

- Ομοίως, στα κινεζικά δεν λέμε απλώς *μιλάω (说 shuō) αλλά αντίθετα λέμε μιλάω ομιλία (说话 shuō huà).
- Δεν λέμε απλώς *τρώω (吃 chī), αλλά τρώω φαγητό (吃饭 chī fàn).
- Δεν λέμε απλώς *κοιμάμαι (睡 shuì), αλλά κοιμάμαι ύπνο (睡觉 shuì jiào).
- Δεν λέμε απλώς *γράφω (写 xiě), αλλά γράφω γράμματα (写字 xiě zì).

Σύστοιχα αντικείμενα IV

- Όλα αυτά, βεβαίως, στην περίπτωση που δεν θέλουμε να βάλουμε κάποιου άλλου είδους αντικείμενο. Αν, πάλι, **δεν** θέλουμε να πούμε ότι κάποιος μιλάει με την γενική έννοια, αλλά θέλουμε να πούμε ότι κάποιος μιλάει π.χ. *κινεζικά*, η λέξη *κινεζικά* είναι το αντικείμενό μας, οπότε σχηματίζουμε την πρόταση κανονικά:
- 她不说话 (tā bù shuō huà) Αυτή δεν μιλάει ομιλία.
- 她不说中文 (tā bù shuō zhōng wén) Αυτή δεν μιλάει κινεζικά.